

Kommunale retningslinjer for behandling av søknad om bruk av snøscooter, Selbu kommune.

Oppdatering for periode 01.01.2017 – 31.12.2022.

Gjelder videre for neste periode, 01.01.2023 – 31.12.2027

Jf. vedtak Formannskapet 24.11.2020, sak PS 29/20.

Hjemmel

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10.06.1977 nr. 82 og Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag av 15.05.88.

Lovgrunnlag

- *Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag,*
- *Forskrift om bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag.*
- *Rundskriv T-1/96 fra Miljøverndepartementet*
- *Rundskriv T-6/09 fra Klima og miljøverndepartementet*
- *Dokument nr. 15:448 (2010-2011) - Skriftlig spørsmål til Stortinget 03.01.2011*

<https://www.miljodirektoratet.no/myndigheter/motorferdsel/>

Formål

Formålet med retningslinjene er å følge opp intensjonene i lov/forskrift, tilpasset lokale forhold. Retningslinjene vil også bidra til en forutsigbar og lik behandling av søkere. De kommunale retningslinjene gjelder inntil lov om motorferdsel i utmark og vassdrag eller tilhørende forskrifter endres, eller til nye kommunale retningslinjer blir vedtatt.

Delegering

Myndighet til å gi dispensasjoner etter forskriftenes § 5, første ledd, bokstav b, c, d, e og f og lovens § 6 er delegert til rådmannen. Dette er administrative vedtak, unntatt ved prinsipielle saker, som bør tas opp til politisk behandling.

Myndighet til å gi dispensasjoner etter forskriftenes § 5 a (utmarksnæring), § 5, første ledd, bokstav a (leiekjøring) og § 6 (unntakstilfeller, særlige grunner) ligger til politisk utvalg Hovedutvalg for Samfunnsutvikling (HUSU).

Verneområder

Det er flere verneområder i kommunen: I disse områdene gjelder særskilte bestemmelser for motorferdsel. Det må sendes inn søknad om særskilt tillatelse fra vernemyndighetene, i tillegg til søknaden til kommunen. Lenke til Statsforvalterens søknadsskjema finnes på kommunens nettside. De skal ha søknader både for verneområder og nasjonalparken (Skarvan og Roltdalen Nasjonalpark og Stråsjøen -Prestøyen naturreservat), men for sistnevnte behandles søknaden av nasjonalparkforvalteren.

Traseer

Løyvene skal, så langt det går, knyttes til kjøretraseer som følger ubrøytete bil og traktorveier. I områder der det er etablert faste kjøretraseer skal disse benyttes. Kjøring skal følge korteste mulige trase mellom brøytet bilveg og bestemmelsessted. Kommunen kan påby ferdsel etter bestemte traséer, og kan henvise kjøring til andre områder ved behov i det enkelte tilfelle.

Varighet på løyver

Dispensasjoner gis normalt for en varighet på inntil **5** år, og følger femårsperioder. Ingen dispensasjoner gis lengre varighet enn retningslinjene, dvs. **31.12.2027**. Dispensasjoner gis for hele perioden dersom ikke annet står under den enkelte bestemmelse

For unntakstilfeller fra § 6 i loven, vurderes dispensasjonens varighet i hvert enkelt tilfelle. Ofte begrenset i gitte turer og/eller tidsrom, med unntak av tilfeller der det åpenbart er hensiktsmessig med flerårige tillatelser. I utgangspunktet følges samme femårsperiode som for andre tillatelser.

Grunneiere

Grunneiers rett til å forby eller å begrense motorferdsel reguleres i lovens § 10. **Kommunen krever ikke at det innhentes skriftlige samtykker ved søknader.** Søker er selv ansvarlig for å innhente grunneiers tillatelse før kjøring på traseen kommunen har angitt i tillatelsen.

Ved behov for ny kanalisering av mange kjøretillatelser (nyttekjøringstraseer), eller hvis grunneier(e) har behov for endring av eksisterende traseer, bør dette avklares med kommunen for hver femårsperiode. Dette av praktiske årsaker, siden dispensasjoner er individuelle og gis for inntil fem år om gangen.

Andre forhold: En løyve er i utgangspunktet personlig og kan ikke overføres til annen person. Eventuelle unntak framgår av den enkelte dispensasjonsbestemmelse.

Saksbehandling

Alle søknader skal leveres på fastsatt skjema. Selbu kommune benytter elektronisk søknadsskjema på hjemmesiden til kommunen. Søknader som er mangelfulle eller mangler nødvendig dokumentasjon behandles ikke før de nødvendige opplysninger foreligger.

Det er fastsatt søknadsfrister, og det bør søkes i god tid før planlagt kjøring.

15. november for behandling innen 31.12 samme år

15. januar for behandling innen vinterferien

15. mai for behandling innen barmarksesongen

Det betyr at slike søknader normalt ikke behandles utenom søknadsfristene. Saksbehandling for søknader etter § 5 er maksimalt 4 uker fra fullstendig søknad foreligger, med mindre kommunen underretter søker skriftlig om lengre saksbehandlingstid.

Søknader etter forskriftens § 6 må sendes inn i god tid (*seinst 3 uker før ev. møtedatoer*), da disse krever en del saksbehandling og behandles på fastsatte møtedatoer i Hovedutvalg for samfunnsutvikling (Møtedatoer ligger på kommunens hjemmeside). Det kan ikke påregnes ekstraordinær behandling av enkeltsaker.

Krav til søknader

Kart med inntegnet kjøreturasé skal følge vedlagt hver enkelt søknad. (*Etablert løypenett skal i størst mulig grad benyttes*). Kart kan søker lage selv via [kartinnsynet](https://kartinnsynet.no/) for Selbu kommune, eller på <https://gardskart.nibio.no/>. Startpunkt og endepunkt for kjøring skal navngis. Ved fornying av søknad er det nok å vise til tidligere innsendte kart.

For søknad om transport av bagasje og utstyr til egen hytte skal det opplyses hvem som er eier(e). Som hytteeier regnes den/de som er hjemmelshaver på den enkelte hytte (den/de som hytta er tinglyst på). Eventuelt navn på andre sjåførere og tilknytning til eier skal opplyses.

Annen dokumentasjon som er påkrevd: Listet under hver enkelt bestemmelse.

Kjøretidsbestemmelser

Retningslinjer

Sesongen varer til og med **5. mai**, forutsatt at det fremdeles er snødekt mark, og det er ikke tillatt med kjøring på natten mellom kl. 23.00 og 07.00.

Dette gjelder alle typer dispensasjoner etter søknad, samt de som kjører på byggetillatelse.

Dato for sesongslutt og nattforbud gjelder *ikke* andre former for transport med direktehjemmel (altså spesifikt tillatt etter lov og forskrift. Se oversikten nedenfor.

Det kan i hver enkelt sak settes strengere vilkår enn dette av vernemyndighetene eller kommunen.

Ved særlige grunner, som hensyn til liv og helse, er det tillatt med ekstraordinær transport.

Oversikt sesongslutt etter kommunens retningslinjer:

Sesongslutt 5. mai, nattforbud:

Nasjonal forskrift § 5:

- a) leiekjøring
- b) kjøring med legeattest/parkeringsbevis
- c) nyttekjøring
- d) kjøring i utmarksnæring for fastboende
- e) transport av ved til hytte fra hogst på egen teig
- f) gruppeturer

Nasjonal forskrift § 6

Unntakstilfeller, særlig behov (politisk vedtak)

Nasjonal forskrift § 3:

- d) Kjøring med gyldig byggetillatelse

Unntatt fra sesongslutt og nattforbud:

Nasjonal forskrift § 3:

a, b, c, (ikke d), e, f og g

OBS: For d, byggetillatelse: 5. mai og nattforbud. Se over.

Det vil si at f.eks. preparering av skiløyper, kjøring for drift av turistanlegg og vitenskapelige undersøkelser kan utføres på snødekt mark også etter 5. mai og om natten.

Nasjonal forskrift § 5 bokstav a: Ervervsmessig kjøring for fastboende (leiekjøring)

Forskriftens § 5, første ledd, bokstav a gir bestemmelser om hva slags type transport som kan være aktuelt som leiekjøring.

Retningslinjer

Ordningen med ervervskjørere er et tilbud til de som har transportbehov. Det gis et begrenset antall løyver, og kommunen vedtar derfor en egen liste over leiekjørere. Løyve gis til grunneiere/fastboende som tar på seg leiekjøring på 5-årsbasis. Det er en forutsetning at de som får løyve har et opplegg for å ta imot og utføre oppdrag. Merk at generelle retningslinjer og begrensninger for øvrige dispensasjoner også gjelder for denne type transport (se innledningen i dokumentet), samt at ren persontransport ut over hva som er definert i paragrafen for ervervsmessig kjøring ikke er tillatt.

Søknadene blir behandlet samlet. Kommunen kan ved senere anledninger utstede flere løyver hvis det er behov for det.

Kun de med godkjent løyve kan utføre leiekjøring. Det er krav om å benytte leiekjører fra området transporten skal utføres i.

Områdeinndeling (kjerneområder):

1. Flora
2. Øverbygda – Hersjøen, Kråssådalen, Roltdalen
3. Øverbygda – Østrungen
4. Innbygda
5. Selbustrand
6. Vikvarvet

Frist for å søke om løyve for leiekjøring kunngjøres før avtale om 5-års løyver deles ut.

Retningslinjer

Leiekjører må være oppmerksom på at hytteeiere/oppdragsgivere innenfor verneområdene selv skal sørge for dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Løyveinnehavere kan på det enkelte oppdrag, benytte flere kjøretøyer på samme løyve for å få utført oppdragene på en mest mulig effektiv og skånsom måte, under forutsetning at løyveinnehaver er med og forestår transporten. Løyveinnehaver kan la andre kjøre på vegne av seg dersom man selv er forhindret fra å kjøre.

Leiekjørere skal føre kjørebok, hvor dato for tur, formål og underskrift fra oppdragsgiver skal foreligge. Leiekjørerne plikter å føre logg over oppdrag slik at kommunen i ettertid kan vurdere behovet i området. Eget rapporteringskjema. Skjemaet skal returneres til kommunen innen 1. juni etter endt sesong, også hvis det ikke er kjørt noen turer. Manglende rapportering vil gå inn i vurderingsgrunnlaget for fremtidige søknader. Kommunen kan ved behov kreve at det fremlegges regnskap/dokumentasjon over utført ervervkjøring.

Nasjonal forskrift § 5 bokstav b: Varig funksjonshemmet (som ikke skyldes alder eller midlertidig sykdom)

Retningslinjer

Egen/leid hytte:

Det kan gis dispensasjon for persontransport til egen eller leid hytte og anneks (**gjelder også eiers/leiers ektefelle/ samboer og barn**) langs fastsatt trase.

Antall turer som gis: Etter behov, og ingen krav om føring av kjørebok. Det gis ikke dispensasjon for transport av funksjonshemmet til leid hytte i Nasjonalpark.

Andres hytter (besøk) og til turhytte:

Det kan gis dispensasjon for persontransport til andres hytter (besøk) og til turhytte.

Krav om føring av kjørebok.

Andre mål:

Funksjonshemmede kan gis tillatelse til kjøring til et bestemt utfartsmål, leirplass, fiskevann etc. innenfor et begrenset område, der søker oppgir å ha særlig tilknytning og behov.

Kjøring for funksjonshemmede skal i utgangspunktet henvises til løypenett beregnet for formålet. Det skal føres en restriktiv linje for innvilgelse av dispensasjoner utenfor løypenett for rekreasjonskjøring.

Det skal ikke gis tillatelse til transport av funksjonshemmet til områder langt til fjells eller til områder det ellers ikke normalt blir gitt tillatelse

For personer som har dispensasjon etter denne paragrafen, er det anledning til å la andre kjøre, når den funksjonshemmede selv sitter på. Transport av funksjonshemmede kan også bli utført av leiekjører.

Følgescooter innvilges kun unntaksvis ved særskilt behov, og må behandles etter §6.

Krav til søknad

Legeattest/erklæring (legeattest ikke eldre enn 2 år), som angir en varig funksjonsnedsettelse som ikke er midlertidig eller skyldes høy alder. Skjema beregnet for dette ligger på hjemmesiden. Det kan også fremlegges **gyldig parkeringsbevis for forflytningshemmede** (som har strengere krav i forhold til grad av funksjonshemning):

1. Ved kjøring utenfor hytter
2. Ved kjøring til andres hytter (besøk) / turhytte.

Nasjonal forskrift § 5 bokstav c: Eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ikke ligger tilknyttet brøytet bilveg

Retningslinjer

Kartfesting: Søker angir ønsket trasé i kart med søknaden. Kommunen tildeler trasé ut fra traseer som allerede benyttes i tidligere gitte individuelle dispensasjoner, og etter en vurdering ut fra natur- og miljøforhold, og andre hensyn og brukerinteresser.

Det gis i utgangspunktet **1**. dispensasjon per hytte/enhet.

Ingen krav om føring av kjørebok.

Den gis kun til hytteeier (dvs. den/de hytta er tinglyst på). Unntaket er i de tilfeller der det foreligger flere eiere (hjemmelshavere).

Tillatelsen til hytteeier(e) omfatter også dennes nære familie:

Hytteeiers ektefelle/partner, foreldre, besteforeldre, barn med ektefelle/partner og barnebarn.

Hjemmelshaver som søker etter denne paragrafen skal i størst mulig grad samle alle familiemedlemmer på en søknad, og tilknytning til eier skal oppgis.

Kjøretillatelsen gjelder bare for de personer som har navnet sitt på dispensasjonsdokumentet.

For hytter som ligger på teiger som ikke er knyttet til eier i matrikkelen, er registrert på dødsbo eller i andre spesielle tilfeller, vil andre enn hjemmelshaver i matrikkelen kunne likestilles med hjemmelshaver. Det forutsetter at det fremlegges tilstrekkelig dokumentasjon.

For å få utført transportoppdragene på en mest mulig effektiv og skånsom måte bør transport av store mengder ved eller materialer o.l. gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag.

Det er anledning til å benytte flere kjøretøyer under transporten av utstyr og bagasje ved nødvendig behov, under forutsetning at de kan omfattes av tillatelsen til eieren. For all transport etter forskriftens §§ 5c og 5e er det påbudt med kjelke etter scooteren.

Nasjonal forskrift §5 bokstav e: Transport av ved (ut over det som følger av forskriftens § 3 g)

Denne bestemmelsen gjelder transport av ved fra egen eiendom til et annet sted enn fast bopel (f.eks. hytte) eller transport av ved fra andres eiendom (f.eks. ved kjøp av ved på rot).

(Merk at "nødvendig transport av ved fra egen eiendom til fast bopel" har direktehjemmel etter § 3 bokstav g, og er ikke søknadspliktig. Under vanlig nyttekjøring, § 5 bokstav c, regnes ved som en del av normal bagasje/materiell.)

Retningslinjer

Transportrute skal være kortest mulig strekning fra vedteig til vei eller hytte. Vedteig/hogstområde og transportrute til hytte skal inntegnes på kart og vedlegges søknaden. Tidsrom må fremgå av søknad. Det forutsettes at uttak av ved skjer i hyttas nærområde.

Slik dispensasjon kan innvilges i de tilfeller der bruk av motorkjøretøy på vinterføre vil være en hensiktsmessig transportmetode og det ikke vil være mer naturlig å foreta transporten på vei.

For all kjøring etter denne paragrafen er det påbudt med kjelke etter snøscooteren.

Nasjonal forskrift § 5 bokstav f: Gruppeturer på snødekt mark for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede.

Retningslinjer

Tidsbegrenset til å gjelde enkeltturer/enkeltdager

Nasjonal forskrift § 6: Unntakstilfeller og særlig behov

I unntakstilfelle kan kommunestyret - eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer - etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2 - § 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum.

Nasjonal forskrift § 6: Annet særlig behov for transport med snøscooter

En søknad kan avslås av hensyn til konsekvenser for andre tilsvarende saker.

Som særlig behov regnes:

- Leid hytte (på åremål) betraktes som egen og gis på samme vilkår jfr. §5c
- Flere brukere på samme hytte (eiere/fast leietager(e)/ bruksberettigede o.l.)
- Annen person(er) også slektning kan innvilges løyve når eieren ikke skal benytte dispensasjonsretten selv, og dekke transportbehovet til hytte.

Retningslinjer

Krav til søknaden: Reelt og faktisk behov for frakt må fremgå av søknad.

- Bekreftelse på leieforhold (kopi av leiekontrakt) og tidsrom/tidspunkt legges ved søknaden. Dispensasjonen opphører ved kontraktens utløp. Kortvarige leieforhold gir ikke grunnlag for utstedelse av dispensasjon. Leier av hytte/anneks/uthus henvises til leiekjøring dersom det ikke foreligger langsiktig leiekontrakt på minimum en sesong.
- Dokumentasjon på bruksrett/avtale.
- I tilfeller der andre enn eier (også slektninger) av hytte søker skal foreta transporten, må det foreligge erklæring og fremgå at dispensasjonsretten skal benyttes av andre.

Andre formål

- Oppkjøring av preparerte løyper utover angitt formål i NF § 3, bokstav e, beredskapskjøring for Røde Kors o.l. samt transport til foreningshytter m.fl.
- Søknader må fremmes av på vegne av forening/lag/styre. Privatpersoner gis ikke løyver for formålet.
- Løyve til bevegelseshemmede pga. alder eller midlertidig sykdom kan gis etter § 6. Gis etter samme grunnlag og på samme vilkår som §5, første ledd, bokstav b, med samme krav til dokumentasjon.
- Det kan gis tillatelse til yrkesmessig kjøring, f.eks. håndverkere (nødvendig transport), tillatelse begrenses til hvert enkelt oppdrag og begrenset periode.
- Andre forhold vil i all hovedsak henvises til leiekjøringsordningen § 5 bokstav a der det er mulig.

Nasjonal forskrift § 6. – annet særlig behov for transport på barmark

Retningslinjer

Det gis kun dispensasjon for tidsavgrensede fraktoppdrag for spesifisert formål etter fastsatte traseer og ett gitt antall turer. I utgangspunktet avslås slik transport og henvises til vinterføre, med unntak av der det foreligger særlig grunnlagt behov. Helikoptertransport/kjøring på snødekt mark er aktuelle alternativer. Unntaksvis kan det gis kun løyver for persontransport av varig funksjonshemmet. Det tillates kun kjøring til egen hytte, dokumentert med gyldig P-bevis. Inntil **5 turer pr. år** med krav om føring av kjørebok. Ved søknader på barmark er det av betydning om kjøring er begrenset og etter sti/veger (fortrinnsvis traktorvei eller lignende), som må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Øvrige formål

Det kan forekomme transportbehov som ikke er listet opp. Søknader og vilkår vurderes i hvert enkelt tilfelle. Dispensasjoner etter § 6 gis normalt for en begrenset periode med et gitt antall turer.

Direktehjemmel – Lovens § 4, og forskrift § 2 (barmark) og § 3 (snødekt mark)

Noen former for motorferdsel i utmark er tillatt direkte etter lov (§ 4) og forskrift (§ 2 – barmark og § 3 – snødekt mark). Det vil si at en har tillatelse til å kjøre (direktehjemmel), men det betyr ikke at det er fritt fram for å kjøre. Ved omfattende transport skal kommunen kontaktes, slik at en kan vurdere om det må settes vilkår. Kommunen kan sette vilkår på bakgrunn av motorferdsellovens § 8, som lyder:

"Motorferdsel i utmark og vassdrag skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker."

Du kontakter derfor kommunen dersom du planlegger *omfattende* kjøring i utmark.

Begrenset kjøring – behøver ingen behandling

Du behøver ikke varsle om planlagt kjøring i forbindelse med slikt som byggetillatelse, drift av turistanlegg, jakt, vegvedlikehold eller hogst/utmarksnæring, da dette er av lite omfang, og ofte allerede kjent for kommunen.

Omfattende kjøring – kommunen må vurdere om det skal settes vilkår

Ved behov for mer omfattende motorferdsel på direktehjemmel, skal kommunen varsles, slik at vi kjenner til kjøringen, og for å gjøre en vurdering av kjøreområde og kjøretider ut fra nevnte § 8. Det kan være behov for hensyn til sensitive arter og brukerinteresser i enkelte områder og perioder. Spesielt viktig å på forhånd vurdere planlagt omfattende kjøring i forbindelse med ny anleggsvirksomhet, organiserte skikonkurranser, og lufttransport i forbindelse med vitenskapelige undersøkelser eller militære øvelser og lignende. En telefon kan i mange tilfeller være tilstrekkelig, men kart kan noen ganger være nødvendig.

Skiløyper – ønsker innsendt kart

Kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag og turistbedrifter kan preparere skiløyper uten søknad. Kommunen og befolkningen har likevel nytte av informasjon/kart over hvilke skiløyper som blir preparert med direktehjemmel. Hytteforeninger og andre som vil preparere skiløyper i privat regi, må søke om dispensasjon.

Aktuelle vilkår (§ 7):

Følgende vilkår bør tilpasses hver enkelt løyve, og fremkomme i vedtaket:

Det settes følgende nødvendige vilkår etter motorferdselloven § 7, i tråd med lovens formålsparagraf (§ 1) om å regulere motorferdselen i utmark med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen.

- A. Nattforbud: Det er ikke tillatt med kjøring mellom kl. 23.00 og 07.00, med mindre det foreligger særlige grunner, som hensyn til liv og helse, som tilsier at det er nødvendig med transport. Siste kjøredato for sesongen er **5. mai**. Kjøring kun tillatt på snødekt mark.
- B. All kjøring skal foregå innenfor tillatt tidsrom, formål, og trase/beskrivelse angitt i søknad. Kjøretillatelsen gjelder bare for de personer som har navnet sitt på dispensasjonsdokumentet. Det er påbudt med kjelke etter scooteren.
- C. For eventuell motorferdsel i verneområder, må det innhentes egen tillatelse fra verneområdemyndigheten. Det gjelder egne vilkår innenfor verneområder. De strengeste vilkårene fra de ulike tillatelsene gjelder for *hele* turen.
- D. Ferdselen skal være så skånsom og hensynsfull som mulig, og utføres på en slik måte at den er til minst mulig forstyrrelse for viltet, reindrift og annen virksomhet og ferdsel i området. Kjøring i oppkjørte skispor skal unngås.
- E. Tillatelsen (skriftlig) og på forhånd utfylt kjørebok der dette er påkrevet skal medbringes under kjøring, og forevises på forlangende til politi, oppsyn, grunneier eller bruker.
- F. For nasjonal forskrift § 5 bokstav c: Personer kan sitte på i forbindelse med transport av bagasje og utstyr til hytter, dersom dette kan skje uten at det må kjøres flere turer.
- G. For nasjonal forskrift § 5 bokstav a: Funksjonshemmede kan la andre kjøre for seg når de selv sitter på. Transport kan også bli utført av ervervkjører.
- H. Brudd på vilkår i denne tillatelsen kan straffes etter motorferdsellovens bestemmelser.
- I. Politisk utvalg kan til enhver tid trekke tilbake kjøretillatelsen, hvis lov eller forskrift endres, utvalget endrer retningslinjer, eller vilkår for løyvet ikke overholdes.
- J. Enhver motorferdsel skal på forhånd være avklart og godkjent av grunneier(e), samt av reindrift og eventuell aktiv beitenæring. Dette for å redusere ulemper og skader for naturmiljø og mennesker, jamfør motorferdsellovens §§ 8 og 10 og forskriftens § 1.

Det kan settes andre vilkår dersom det i en gitt situasjon er behov for det.